

Etikai kódex

Széchenyi István Egyetem

Hatályos: 2023. május 24. napjától

2023. május

Tartalomjegyzék

Preambulum	3
A Kódex hatálya	3
Általános etikai irányelvek	4
A hallgatókra vonatkozó etikai normák	10
A hallgatói vezetőkre vonatkozó többletkövetelmények	12
A magasabb vezető/vezető beosztású, valamint a döntéshozó testületekben résztvevő alkalmazottakkal szembeni külön elvárások	13
Az adminisztrációt végző munkavállalókkal szembeni általános etikai elvárások	15
Összeférhetetlenség	16
Etikai Bizottság	17
Etikai eljárás	18
Jogorvoslat az Etikai Bizottság döntésével szemben	21
Záró rendelkezések	22

Preambulum

Az Egyetem jelen Etikai kódex megalkotásakor figyelemmel az Európai Felsőoktatási Térség közös értékeire és a Bolognai Nyilatkozatra, alapvető célul tűzte ki az abban foglalt alapelvek érvényesülését, különös tekintettel az oktatásban történő együttműködés fontosságára, amely elengedhetetlen egy stabil, békés, demokratikus társadalom fenntartásához és fejlődéséhez. Jelen Etikai Kódex célja ezen kívül, hogy az Egyetem jogilag és erkölcsileg megkérdőjelezhetetlen működésének megvalósítását elősegítse. Ennek érdekében minden egyetemi polgártól megköveteli a hatályos jogszabályok, az emberi méltóság, emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartását, a természeti környezet aktív védelmét, amely elengedhetetlen az emberi kapcsolatok megerősítéséhez, minőségének emeléséhez, a szakmai munkát segítő jó környezet megteremtéséhez, a közös célok megvalósításához és az Egyetem hagyományainak és jó hírvének ápolásához, megőrzéséhez.

1.§

A Kódex hatálya

(1) A Kódex személyi hatálya kiterjed az Egyetem valamennyi polgárára. A Kódex alkalmazásában egyetemi polgár a Széchenyi István Egyetemmel munkaviszonyban, megbízási vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban (ideértve a közérdekű, önkéntes szerződés alapján foglalkoztatott vagy professor emeritus címmel rendelkezőket), továbbá a hallgatói (vendéghallgatói), illetve doktorandusz/doktorjelölti jogviszonyban (továbbiakban együttesen: hallgatók) álló személy. Az egyetemi polgárok mellett a Kódex hatálya kiterjed az Egyetem 100%-os tulajdonában lévő jogi személyek munkavállalóira is. Az Egyetemmel más módon kapcsolatba kerülő személyektől (pl. az Egyetemtől területet bérlő cégek alkalmazottai, tanfolyam-részvevők) elvárható, hogy tartsák tiszteletben az Egyetem etikai elveit.

(2) Az Egyetem vállalja, hogy polgárai számára minden esetben erkölcsi támogatást és védelmet nyújt az Etikai kódexben foglalt jogok gyakorlása és kötelezettségek teljesítése során.

2.§

Általános etikai irányelvek

(1) Az Egyetem polgárainak kötelessége a jogszabályok, valamint az Egyetem belső szabályzataiban foglalt előírások betartása. A Kódex elsősorban olyan területeken fogalmaz meg elvárásokat, amelyekről jogszabályok és az Egyetem belső szabályzatai nem rendelkeznek, vagy amely esetekben ezen jogi normák erkölcsi követelményekre hivatkoznak.

(2) A Kódex az Egyetem polgáira vonatkozó általános emberi, és önkéntes megállapodáson alapuló szervezeti értékeket rögzítő normákat tartalmaz, amelyek tükrözik az Egyetem céljait, önmagáról kialakított képét. A Kódex által érintett kérdésekben etikusnak az a magatartás tekinthető, amely az Etikai kódexben megfogalmazott elvárásokkal összhangban áll. Etikai vétséget követ el, aki – szándékosan vagy gondatlanul – megszegi az Etikai kódexben megfogalmazott elvárásokat.

(3) Az Egyetem elkötelezett az emberi méltóság és az alapvető jogok tiszteletben tartása, a vélemény-nyilvánítás, tanuláshoz és az oktatáshoz való jog, a tanulás, az oktatás, a kutatás szabadsága és az egyenlő bánásmód követelményének betartása, a hátrányos megkülönböztetés tilalma iránt. Ezek tiszteletben tartása és betartása minden egyetemi polgárnak erkölcsi kötelezettsége.

(4) Az Egyetem elvárja a polgáraitól, hogy:

- a. tartsák tiszteletben az Egyetem alapvető értékeit;
- b. alapvető jogukat úgy gyakorolják, hogy ezzel mások alapvető jogait ne sértsék;
- c. más egyetemi polgár életét, testi épségét, védjék, oltalmazzák;
- d. tartózkodjanak az Egyetem jó hírvének, tekintélyének csorbításától és törekedjenek az Egyetem tekintélyének gyarapítására;
- e. tanúsítsanak lojalitást és szolidaritást az Egyetem, minden egyetemi polgár, szervezet és testület iránt;
- f. törekedjenek az Egyetem közmegebecsülésének megóvására és növelésére;

- g. lépjenek fel az olyan megnyilvánulásokkal szemben, amelyek az Egyetemet indokolatlanul negatív színben tüntetik fel;
- h. más felsőoktatási intézménnyel szemben képviseljék az Egyetem méltányolható érdekeit;
- i. segítsék egymást egyetemi feladataik elvégzésében és törekedjenek az együttműködésre, kölcsönösen ismerjék el és becsülik meg más munkáját, eredményeit;
- j. saját tevékenységükben járuljanak hozzá az Egyetem célkitűzéseinek megvalósításához és vállalt feladatainak elvégzéséhez;
- k. hitelesen, szakszerűen, tárgyyszerűen adjanak tájékoztatást a publikációkban és egyéb megnyilvánulásokban az Egyetemről, az Egyetemen folyó oktatásról és kutatásokról, az Egyetemen zajló egyéb folyamatokról;
- l. tartózkodjanak mások ötleteinek, adatainak, tudományos eredményeinek, szövegeinek átvételétől és forrásmegjelölés nélkül történő, sajátként való feltüntetésétől (plágium);
- m. viseljének felelősséget az Egyetem vagyontárgyainak rendeltetésszerű használatáért, illetve azok megóvásáért;
- n. csak olyan feladat elvégzésére használják az Egyetem infrastruktúráját, amelyről az egyetemi polgár közvetlen munkahelyi vezetőjének közvetlen tudomása van, és a felhasználással egyetért;
- o. tevékenységük során tudomásukra jutott személyes adatok, valamint üzleti titkokat érintő információk és adatok tekintetében az adat- és titokvédelmi szabályokat tartásuk meg;
- p. tartásuk be az összeférhetetlenségre vonatkozó követelményeket;
- q. utasítsák vissza a tisztességtelen, illetve jogtalan gazdasági, anyagi és szellemi életben hasznosítható előnyöket;

(5) Az egyetemi polgárok az intézményen belül pártpolitikai tevékenységet és agitációt nem végezhetnek, politikai tartalmú propagandát nem folytathatnak, propagandaanyagot nem terjeszthetnek. A tanórákon az oktatóknak és hallgatóknak egyaránt tartózkodniuk kell – a tananyagtól függetlenül – a pártpolitikai megnyilatkozásoktól. Politikai szerepvállalás esetén az egyetemi polgárnak ügyelnie kell arra, hogy:

- a. politikai aktivitását időben és térben határozottan elkülönítse oktatói és kutatói tevékenységétől;
- b. ne keltse azt a látszatot, hogy az Egyetem elkötelezett valamely párt vagy politikai irányzat mellett;
- c. ne csatlakozzon olyan csoporthoz, irányzathoz, mozgalomhoz, amelynek célja, tevékenysége ellentétes az Egyetem Küldetésnyilatkozatában megfogalmazottakkal, az Egyetem céljaival és érdekével.

(6) Az Egyetem nem elkötelezett egyetlen vallás, egyház vagy világnézet mellett sem, vallási és világnézeti kérdésekben semleges és toleráns.

(7) Az Egyetem elutasítja a kényszermunka, a rabszolgaság, az emberkereskedelem és a gyermekmunka minden formáját.

(8) Az Egyetem elítéli a szervezett bűnözést, a korrupciót és a megvesztegetést.

(9) Az érdekképviselői szervek tisztségviselőit az érdekképviselői tevékenység keretében kifejtett tevékenységük során semmiféle hátrány nem érheti.

(10) A szellemi tulajdon védelmére vonatkozó szabályok szándékos megsértése - amennyiben a cselekmény súlyosabb jogsértést nem valósít meg - etikai vétségnek minősül. Az egyetemi polgár erkölcsi kötelessége, hogy tartsa számon, becsülje meg az Egyetem szellemi termékeit, és tegyen meg mindent azok védelme érdekében.

(11) Az Egyetem törekszik a nyitottságra, igyekszik jó kapcsolatot kiépíteni partnereivel, az Egyetemen kívüli közösségekkel, más intézményekkel. A szellemi javak és kulturális értékek hatékony terjesztésével igyekszik szolgálni a régiót és a helyi közösségeket. Az ebben való részvétel az egyetemi polgárok kötelezettsége.

(12) Az egyetemi polgár a technológia fejlődésének vívmányait és a mesterséges intelligencián alapuló rendszereket felelősségteljesen, etikus célokra használja, annak képességeivel és eredményeivel nem él vissza.

3.§

Az oktatókra és kutatókra vonatkozó etikai normák

(1) Az Egyetem az oktatókat és kutatókat az intézmény legfontosabb értékteremtőinek tekinti. Törődik oktatóival és kutatóival, és hosszú távú, tisztességes megélhetést kíván a számukra biztosítani. Segíti a hazai és nemzetközi szakmai életben való alkotó részvételüket.

(2) Az Egyetem valamennyi oktatója és kutatója számára biztosítja az oktatási, kutatási szabadságot a kutatási terület szabad megválasztása, valamint a kutatási területükről való nyilvános beszéd és tanítás szabadsága által. Az oktatási és kutatási szabadság a különféle kutatási módszerek, tudományos nézetek és művészeti irányzatok iránti nyitottságban nyilvánul meg és magába foglalja a vélemény-nyilvánítás szabadságát is. Az Egyetem az oktatói, kutatói, illetve tudományos tevékenység végzése során elvárja a jóhiszeműség, tisztesség, megbízhatóság, objektivitás, nyitottság és elfogulatlanság tanúsítását.

(3) Az oktató tevékenységének célja a hallgatók szakmai és emberi fejlődésének tőle telhető legteljesebb körű segítése. Az oktató az általa megadott időpontokban és módokon legyen elérhető a hallgatók számára, fogadja nyitottan és segítse a szakmai vagy más kérdésekkel hozzá forduló hallgatókat és munkatársakat egyaránt.

(4) Az oktató kötelessége, hogy fellépjen minden, az oktatási-tanulási környezetet megzavaró viselkedéssel, jelenséggel szemben.

(5) Az oktató a rábízott oktatói feladatot a legjobb képességei szerint végezze el, és kövessen el minden tőle telhetőt, hogy hallgatói a leghatékonyabban sajátítsák el a tantárgy körébe tartozó korszerű ismereteket. Az oktatói, kutatói munkakört betöltő egyetemi polgár kötelessége, hogy a rábízott hallgatók erkölcsi és emberi nevelése során példamutatóan járjon el.

(6) A felelősségteljes oktatói tevékenység megköveteli, hogy az oktató:

- a. az általa meghirdetett órát a megadott helyen és időpontban, késés nélkül maga tartsa meg (indokolt esetektől eltekintve), akadályoztatás esetén pedig időben értesítse munkahelyi vezetőjét és a hallgatókat;
- b. az óráit felkészülten tartsa meg; kövesse szakterülete fejleményeit, legyen tisztában azokkal, és építse be azokat előadásaiba, gyakorlataiba; hallgatói számára feldolgozható ismereteket adjon elő;
- c. kizárólag tanulmányi, oktatási ügyekkel kapcsolatban adjon utasítást, iránymutatást a hallgatóknak, melynek tárgyszerűnek, szakmailag megalapozottnak kell lennie.

(7) Az oktató felelőssége, hogy olyan munkakört, feladatot vállaljon el, amelynek betöltésére, illetve megoldására szakmailag felkészült: szakképzettsége, illetve megfelelő tapasztalata van, és munkaidejét úgy ossza be, hogy feladatait az elvárható szinten teljesítse. A körülmények akadályoztatása esetén az oktató köteles tájékoztatni közvetlen munkahelyi vezetőjét. A színvonalas szakmai munkavégzés érdekében kötelessége a hazai és nemzetközi szakirodalom folyamatos nyomon-követése és a rendszeres önképzés.

(8) Az oktató törekedjék a hallgatók tevékenységének tárgyilagos megítélésre. Tartózkodjék attól, hogy bármelyik hallgatója tevékenységét, eredményeit sértő vagy lealacsonyító kifejezések használatával vagy módon értékelje. Kerülje el a korábbi ismeretségből eredő előnyös vagy hátrányos elbírálást, valamint a megkülönböztetést bármely olyan vélt vagy valós tulajdonság alapján, amely a hallgató önrendelkezési jogának körébe tartozik, vagy amelyet a hallgató nem képes befolyásolni.

(9) A tisztességes és felelősségteljes számonkérés megköveteli, hogy az oktató:

- a. Hallgatóit a kurzusok indulásakor világosan tájékoztassa szakmai, oktatói elvárásairól. Tegye a hallgatók számára világossá és nyilvánossá, hogy a kurzus teljesítésének melyek a feltételei. Oktatási tevékenysége során tegyen meg minden, az adott körülmények között tőle elvárható a hallgatók számonkérésre történő felkészítésére.
- b. A szóbeli vizsgáztatást szervezze úgy, hogy a vizsgázón kívül lehetőleg más is (például a következő felkészülő hallgató) jelen legyen. A négy szemközti vizsgáztatást kerülje. Tartózkodjék a pozíciójával való visszaéléstől és ennek látszatától egyaránt.

- c. Figyelmeztesse és szankcionálja a hallgatót az Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában, valamint az Egyetem Doktori Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában meghatározott eljárásrend szerint, ha észleli, hogy az csalást követ el számonkérésnél.
- d. Kövessen el mindent annak érdekében, hogy hallgatói a vizsgakérdéseket a számonkérés időpontja előtt jogosulatlanul ne szerezhessék meg.
- e. A hallgató teljesítményére adott értékelésre vonatkozóan egyértelműen hozza a hallgató tudomására értékelése indokait, ha a hallgató ezt kéri.
- f. Az érdemjegyet az oktató úgy kezelje, hogy a hallgató neve és érdemjegye nyilvánosan összekapcsolva ne legyen hozzáférhető.
- g. A fenti követelményeket egységesen és következetesen alkalmazza minden hallgató esetében.

(10) Az oktató köteles közvetlen munkahelyi vezetőjének haladéktalanul jelezni, és a vezető utasítása szerint megszüntetni az oktatói munkája során vele szemben fennálló összeférhetlenségi helyzeteket. Összeférhetlenségi ok különösen, ha az oktató irányítási jogviszonyba kerül vagy vizsgáztatási (értékelési) feladatot lát el

- közvetlen hozzátartozója, házastársa, élettársa;
- haragosa, perbeli ellenfele;
- az egyetemi tevékenységen kívüli más viszonyban alkalmazottja, alárendeltje, vezetője, felettese, vele vagyoni függésben álló személy

vonatkozásában.

(11) Az oktató vegyen részt az Egyetem, a kar, a tanszék közéletében, végezze el a rá bízott feladatokat. Az oktató kötelessége, hogy csak olyan munkát vállaljon el, amely az Egyetem érdekeit nem sérti, valamint az Egyetem érdekeit érintő külső megbízásairól tájékoztassa munkahelyi felettesét.

(12) Az oktatónak joga van ahhoz, hogy amennyiben erkölcsi sérelem éri, állásfoglalásért az Etikai Bizottsághoz forduljon.

4.§

A hallgatókra vonatkozó etikai normák

(1) Az Egyetem hallgatójának joga van elvárni emberi méltósága és személyi jogai tiszteletben tartását, és egyben kötelessége másokkal szemben ugyanezt gyakorolni.

(2) A hallgató joga, hogy az Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzatában (SZMSZ) meghatározott módon véleményt nyilvánítson az Egyetemen folyó oktatással, illetve az Egyetem működésével kapcsolatban. Ugyanakkor elvárt, hogy a vélemény-nyilvánításkor (például oktatók hallgatói véleményezése) tisztességes, megfontolt, és elfogulatlan válaszokat adjon és becsületesen járjon el.

(3) Az Egyetem hallgatójának jogosultsága és egyben erkölcsi kötelessége a becsületes és tisztességes szakmai tevékenység végzése, a leendő hivatásra való felkészülés. Az ehhez szükséges feltételek megteremtését elvárhatja az Egyetemtől, illetve az Egyetem alkalmazottaitól és hallgatótársaitól. A hallgató köteles a képzési idő alatt a szakmai fejlődésre biztosított lehetőségeket maximálisan kihasználni és amennyire ideje engedi, bekapcsolódni a szakmájához kapcsolódó tudományos életbe.

(4) A hallgatótól elvárható, hogy az előírt foglalkozásokon, számonkéréseken - lehetőség szerint - felkészülten, az alkalomhoz illő ruházatban jelenjen meg. A hallgató kötelessége, hogy lehetőségeihez mérten tájékozódjék a számára előírt tanulmányi kötelezettségekről.

(5) A hallgató szakmai munkája során csak megengedett eszközöket használhat. Az a hallgató, aki nem ennek megfelelően cselekszik, társaival szemben tisztességtelen előnyre tesz szert, és a korrekt szakmai tevékenységre vonatkozó normát szegi meg.

(6) Nem megengedett segédeszköz (pl. könyv, jegyzet, gépi segédeszköz) felhasználásával kapcsolatban az Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában, valamint az Egyetem Doktori Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában foglaltak irányadóak.

(7) A hallgató a vizsgakérdéseket jogosulatlanul nem szerezheti meg, vagy azok megszerzését nem kísérelheti meg.

(8) A hallgató egy másik hallgató vagy más személy által összegyűjtött anyagot, vagy más által elvégzett kutatást, munkát, illetve annak összefoglalását (pl. házi dolgozatok, szakdolgozatok, szakmunkák) sajátjaként nem tüntetheti fel, önálló munkaként nem szerepeltetheti, nem mutathatja, és nem nyújthatja be.

(9) A más személlyel vagy személyekkel együtt elvégzett közös munka saját önálló munkaként nem tüntethető fel, illetve a közös munkában való részvétele mértékének hamis benyomása sem kelthető.

(10) Annak az oktatónak az előzetes engedélye nélkül, akihez a hallgató valamely elvégzett anyaggyűjtésnek vagy kutatásnak az írásbeli összefoglalását vagy annak egy részét eredetileg benyújtotta, a tanulmányi előmenetele, kreditpont vagy más előny szerzése céljából ugyanaz a munka egyidejűleg vagy más alkalommal más oktatóhoz nem adható be.

(11) Az Egyetemen tanultak az Egyetemmel szemben, vagy rosszindulatú célra nem használhatóak fel. Ilyennek minősül például számítógépes vírusok írása, jogosulatlan behatolás mások számítógépébe, szakmailag nem biztonságosnak tartott megoldások alkalmazása tervezésben.

(12) A szóbeli vizsga ünnepélyességét és méltóságát a hallgató ruházatával is köteles kifejezni.

(13) Munkája során a hallgató saját kutatási eredményeit közölheti, az idegen forrásokat az elvárásoknak megfelelő formában és a hivatkozás adott tudományterületen általánosan elfogadott szabályai szerint köteles megjelölni, az idézetek, források helyét pontosan megadni. A hallgatónak a munkájához felhasznált forrást meg kell jelölni, ha

- a. valaki más írott vagy szóbeli közleményéből szó szerint idéz;
- b. valaki más írott vagy szóbeli közleményéből szabadon összefoglalva idéz, parafrázál;
- c. valaki más gondolatát, véleményét, elméletét (modelljét stb.) felhasználja;
- d. valaki más által megállapított tény, statisztikai adatot vagy illusztrációt felhasznál.

(14) A hallgató a többi hallgató munkáját, szakmai előmenetelét csak tisztességes, megengedett eszközökkel segítheti. Az a hallgató, aki egy másik hallgató számára megnehezíti, vagy lehetetlenné teszi, hogy tanulmányi előmenetele érdekében megfelelő információhoz jusson, vagy más módon akadályozza tudományos-szakmai fejlődésében, valamint, aki felajánlkozik vagy elvállalja, hogy írásbeli vagy szóbeli számonkéréskor más valaki helyett teljesíti a feladatot, a becsületes és tisztességes szakmai tevékenységre vonatkozó normát szegi meg.

(15) A hallgató saját személyére vonatkozó adatszolgáltatásnál (pl. pályázatok) a valóságnak megfelelő adatokat köteles közölni.

(16) Az Egyetem elvárja végzett hallgatóitól, hogy szolidaritásukkal, alkotó jellegű elképzeléseikkel, kritikájukkal segítsék intézményünket. A végzett hallgatók (lehetőségeik szerint) anyagi, tárgyi vagy szellemi jellegű hozzájárulásukkal segítik alma materüket. Az Egyetem ezzel szemben megteremti a folyamatos kapcsolattartás feltételeit.

(17) A hallgató joga, hogy amennyiben erkölcsi sérelem éri, állásfoglalásért írásban az Egyetem Etikai Bizottságához forduljon.

(18) A hallgatónak joga van elvárni az Egyetem támogatását etikai konfliktusok esetében. Vélelmezni kell, hogy a hallgató magatartása megegyezett az Etikai kódexben leírtakkal.

5.§

A hallgatói vezetőkre vonatkozó többletkövetelmények

(1) A hallgatók választott tisztségviselőivel szembeni etikai elvárás, hogy az Egyetem testületeinek üléseire alaposan felkészüljenek, és - a napirendre tűzött kérdésekben - lehetőség szerint előzetesen megkérdezzék a hallgatóság széles körét.

(2) A hallgatói érdekképviselők a testületi szavazásokról, állásfoglalásokról (szükség szerint az indokok megjelölésével) kötelesek tájékoztatni a hallgatói közösséget.

6.§

A magasabb vezető/vezető beosztású, valamint a döntéshozó testületekben résztvevő alkalmazottakkal szembeni külön elvárások

(1) Tilos a vezetői beosztás, vezetői testületben való tagság bármilyen személyes vagy szervezeti előnyszerzésre való kihasználása.

(2) Az Egyetem elvárja vezető beosztású alkalmazottjától, hogy az általa irányított szervezetet vagy szervezeti egységet - a jogi, gazdasági felelősségen túl - az e szabályozásban is meghatározott etikai követelményeket figyelembe véve vezesse. Ennek megfelelően:

- a. figyeljen munkatársai szakmai és emberi problémáira, ezek meghallgatásakor legyen tapintatos, türelmes;
- b. döntéseit jól készítse elő, ennek során - lehetőség szerint - kérje ki és vegye figyelembe beosztottjai véleményét;
- c. beosztottjai szakmai feladatainak elvégzéséhez a szükséges szabadságot (a jogszabályi keretek között) és az önálló döntési kompetenciát biztosítsa;
- d. gondoskodjon a feladatok elvégzéséhez szükséges információk beszerzéséről és az érintettek rendelkezésére bocsájtásáról;
- e. erkölcsi támogatást és ösztönzést adjon beosztottjai folyamatos önképzéséhez, továbbképzéséhez;
- f. az adminisztrációban, ügyvitelben résztvevő alkalmazottaktól pontos ügyintézés és udvarias magatartást követeljen meg;
- g. munkatársait ne tüntesse fel rossz színben, mások erre való törekvéseit utasítsa vissza.

(3) A vezető morális kötelessége, hogy a hatáskörébe tartozó ügyekben döntéshozói pozíciójával ne éljen vissza a kedvezmények vagy juttatások odaítélésekor, kitüntetési javaslat tétele vagy odaítélése során, sem más jellegű döntéseiben. Ennek megfelelően:

- a. etikai vétséget követ el az a vezető, aki nem biztosítja beosztottjainak a teljes esélyegyenlőséget, a szükséges és lehetséges nyilvánosságot, különösen a pályázati, publikálási, tudományos minősítéssel összefüggő döntések során;
- b. etikai vétség az alá-fölérendeltségi viszony magánérdekű kihasználása a munkaviszonnyal nem összefüggő helyzetekben is;
- c. a politikai, világnézeti befolyásolás vagy az erre való törekvés a függelmi viszonyra hivatkozva, vagy annak kihasználásával etikai vétségnek minősül.

(4) A vezető döntései meghozatalakor minden esetben vegye figyelembe az Egyetem és az általa vezetett szervezeti egység érdekeit.

(5) A vezető kötelessége, hogy rendszeresen és szükséges mértékben tájékoztassa a feletteseit a szervezeti egységét érintő kérdésekről, illetve a vezetőnek joga van a szervezeti egységét érintő ismeretekhez hozzájutnia.

(6) Etikai elvárás a vezető beosztású alkalmazottal szemben, hogy a szervezeti egységében felmerülő szakmai problémák belső megoldását segítse elő és munkatársait is erre biztassa.

(7) A vezető erkölcsi kötelessége, hogy mind a személyes, mind az Egyetemre és szervezeti egységre vonatkozó adatszolgáltatásnál (pályázatok, tudományos tevékenység, tudományos fokozat, publikációk, stb.) a valóságnak megfelelő tényeket, adatokat közöljön.

(8) A döntéshozó testületekben részt vevő tagoktól az Egyetem elvárja, hogy az üléseken vegyenek részt, távolmaradásuk esetén helyettesítőről gondoskodjanak.

(9) A választott tagok kötelessége az ülésekre felkészülni és minden tőlük telhetőt megtenni annak érdekében, hogy az Egyetem polgárainak életét, körülményeit befolyásoló testületi döntéseik megalapozottak legyenek. Kötelesek a döntéseik meghozatala során a tényeket objektíven értékelni, döntéseik következményeit felelősen mérlegelni, a napirendre vett kérdésekben a képviseltek – lehetőség szerint – előzetesen megkérdezni, és az általuk képviseltek véleményének hangot adni, a testületi üléseken megfogalmazott véleményt kulturáltan és röviden kinyilvánítani.

7.§

Az adminisztrációt végző munkavállalókkal szembeni általános etikai elvárások

(1) Az adminisztrációt végző munkavállalók pontosan és lelkiismeretesen végzik munkájukat, etikai követelmény az Egyetem érdekeinek megfelelő, az alaptevékenységet segítő hatékony, konstruktív munkavégzés. Mind az oktatóknak, mind a hallgatóknak segítségére vannak, naprakész információk birtokában tájékoztatják a hozzájuk fordulókat.

(2) Az adminisztrációt végző munkavállalók a munkájuk magas színvonala érdekében alkalmazzák a rendelkezésre álló informatikai és irodai infrastruktúrát.

(3) Az adminisztrációt végző munkavállalók fellépnek minden, az oktatási-tanulási környezetet megzavaró viselkedéssel, jelenségekkel szemben.

(4) Az adminisztrációt végző munkavállalók nyitottan, támogatásra, segítségre készen fogadják a kérdésekkel, kérésekkel hozzájuk forduló oktatókat, hallgatókat, döntéseik során kötelesek tiszteletben tartani más egyetemi polgár munkáját, illetve idejét.

(5) Az adminisztrációt végző munkavállalók tiszteletben tartják az oktatók és a hallgatók személyes adatait és megakadályozzák a bizalmas információk kiadását.

(6) Az adminisztrációt végző munkavállalók minden tevékenységükben lojálisak az Egyetemhez, illetve szervezeti egységükhöz, a kollégáikkal szemben jóindulatot tanúsítanak.

8.§

Összeférhetetlenség

(1) Az összeférhetetlenség minden formáját kerülni kell az Egyetemen belül. Összeférhetetlenség fennállása esetén a munkavállaló köteles tájékoztatni munkahelyi vezetőjét, a hallgató pedig a szakfelelős oktatóját.

(2) Az Egyetem különös figyelmet fordít a működése során keletkezett érdekkonfliktusok kezelésére és azok kulturált megoldásaira.

(3) Összeférhetetlenség áll fenn, ha rokoni vagy párkapcsolat esetén a felek alá-fölérendeltségi viszonyban állnak egymással, valamint ha az oktató vele rokoni, baráti viszonyban, vagy esetleg valamilyen oknál fogva ellentétben álló hallgatót vizsgáztat. Ugyancsak összeférhetetlennek minősül, ha az oktató az általa oktatott vagy vizsgáztatott hallgatóval szoros, munkahelyen kívüli és oktatással nem összefüggő magánjellegű kapcsolatot létesít.

(4) Az Egyetem elvárja a döntésekben az összeférhetetlenség szabályának figyelembe vételét, különös tekintettel a (párt) politikai tevékenységre, rokoni és gazdasági kapcsolatokra. A beosztott munkatársakkal szemben világos követelményeket és elvárásokat fogalmaz meg, munkájukat következetesen és pártatlanul értékeli. A szervezeti egységekben a beosztott munkatársak szakmai tevékenységét, tudományos előmenetelét, képzését, továbbképzését támogatja. Az Egyetem elvárja az egyetemi érdekek érvényesítésében való elkötelezettséget.

(5) Az Egyetem legfőbb szervének tagjai, valamint minden egyetemi polgár meg kell feleljen az e bekezdésben rögzített összeférhetetlenségi szabályoknak. Az, aki a feladatai pártatlan, tárgyilagos és elfogulatlan ellátására gazdasági érdeke vagy bármely egyéb közvetlen vagy közvetett személyes érdeke vagy körülménye miatt (ideértve a családi, érzelmi okokat, politikai vagy nemzeti hovatartozást is) nem, vagy csak korlátozottan képes, köteles tartózkodni minden olyan tevékenységtől, amely az Egyetem vagy a számára közvetlen vagy közvetett módon vagyont juttató érdekeivel ellentétes lehet. Akivel szemben összeférhetetlenség vagy annak a kockázata vagy látszata fennáll, köteles azt a döntéshozatal

megelőzően írásban - vagy előre nem látható körülmények esetén jegyzőkönyvbe rögzítetten szóban - haladéktalanul bejelenteni. Testületi döntéshozatal esetén a testület elnöke vagy tagja a bejelentést a testület felé teszi meg, egyéb esetben a bejelentést a munkáltatói jogok gyakorlója felé kell megtenni. A címzett köteles írásban megerősíteni, hogy az összeférhetetlenség fennállta megállapítást nyert-e. A határozatot a döntéshozó a döntést követő egy héten belül, legalább egy évig tartó időtartamra elektronikus úton közzéteszi. Amennyiben az összeférhetetlenség fennállta megállapítást nyert, az Egyetem köteles biztosítani, hogy az érintett személy az egyetemi döntéshozatalban nem vehet részt.

9.§

Etikai Bizottság

(1) A jelen Kódexben foglaltak megsértése, illetve etikai szempontból megítélendő vitás helyzetekben az Etikai Bizottság jár el.

(2) Az Etikai Bizottság elsődleges célja, hogy a rendelkezésére álló eszközökkel az Etikai kódexben rögzítetteket és az egyetemi élet gyakorlatát összhangba hozza, valamint hogy a konfliktusok feloldását elősegítse.

(3) Az Etikai Bizottság 8 tagból és a Bizottság elnökéből áll. Elnökét, tagjait és esetleges póttagjait az Egyetem Irányító Testülete választja meg az Általános és Oktatási Elnökhelyettes és Rektor együttes javaslatára 5 évre. Ha az etikai eljárás hallgatót is érint, az Etikai Bizottság tagja egy mindenkori EHÖK elnök által delegált hallgató.

(4) Az etikai eljárások során biztosítani kell, hogy a vizsgálati folyamatban résztvevők személyükben ne legyenek érintettek vagy érdekelték, és elfogultsággal ne legyenek vádolhatók (összeférhetetlenség). Amennyiben az Etikai Bizottság valamely tagjával szemben összeférhetetlenség áll fenn, az adott ügyben nem járhat el. Ebben az esetben helyette az Egyetem Elnöke által kijelölt póttag jár el.

10.§

Etikai eljárás

(1) Az Etikai Kódex alapján csak egyetemi polgár kezdeményezhet etikai eljárást. Az eljárást – plágium esetét kivéve – a kifogásolt viselkedésről történő tudomásszerzést követő három hónapon belül, de legfeljebb annak megvalósulását követő hat hónapon belül lehet megindítani. Az erkölcsi normák megsértését bejelentheti a sértett, vagy bárki, akinek e tényről hitelt érdemlő tudomása van, és aki bejelentése hitelességének bizonyításában nevének felfedésével kész részt venni.

(2) Az eljárás írásban az Elnöknél, a Rektornál és az Általános és Oktatási Elnökhelyettesnél kezdeményezhető. Az Etikai Bizottság csak névvel ellátott, azonosításra alkalmas bejelentésekkel foglalkozik, névtelen bejelentés alapján nem lehet eljárást folytatni. Amennyiben a bejelentő nevének elhallgatását kéri, úgy az eljárás folyamán biztosítani kell számára az adatai zártan történő kezelését. Ha ezt sem vállalja, el kell utasítani a bejelentést érdemi vizsgálat nélkül.

(3) A beadványnak tartalmaznia kell az etikai vétséget megvalósító cselekmény pontos leírását, annak időpontját vagy időtartamát, a bejelentő tudomásszerzésének időpontját. A beadványhoz csatolni kell a vétség állítását alátámasztó dokumentumokat is (ha van ilyen). A bejelentő védelmét az Etikai Bizottság mindenkor biztosítja azzal, hogy az Etikai Bizottság tagja az ügyel kapcsolatban tudomására jutott tényt, adatot, körülményt köteles bizalmasan kezelni az etikai eljárásban résztvevőkön kívüli harmadik személyekkel szemben.

(4) Az Etikai Bizottság elnöke a kérelem beérkezését követő 15 napon belül megvizsgálja, hogy a kérelmet határidőn belül nyújtották-e be, illetve hogy megfelel-e az előírt alaki követelményeknek. Ha a kérelem elkésett, azt az Etikai Bizottság elnöke érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. Ha a kérelem alaki követelmények szerint hiányos, azt az Etikai Bizottság elnöke 8 napos határidővel hiánypótlás céljából visszaadja a kezdeményezőnek azzal a figyelmeztetéssel, hogy ha a határidőt elmulasztja, vagy a kérelmét újból hiányosan nyújtja be, azt az Etikai Bizottság elnökének érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítania, melyről a

bejelentőt az elutasítást követő 8 napon belül írásban, az elutasítás okának megjelölésével tájékoztatja.

(5) Amennyiben a kérelmet nem kellett a 10.§ (4) bekezdés szerint érdemi vizsgálat nélkül elutasítani, az Etikai Bizottság elnöke a hiánytalan kérelem beérkezését követő 30 napon belül írásban értesíti a bejelentésben kifogásolt viselkedéssel érintett személyt, hogy ellene etikai eljárást kezdeményeztek. Az értesítésben a bejelentéssel érintett személyt tájékoztatni kell a bejelentésben a viselkedése ellen felhozott kifogásokról, és fel kell szólítani, hogy az értesítés kézhezvételétől számított 15 napon belül küldje meg a kifogásokkal kapcsolatos nyilatkozatát.

(6) A nyilatkozattételi határidő lejártát követő 15 napon belül az Etikai Bizottság elnöke előzetes vizsgálati eljárást lefolytatása céljából összehívja az Etikai Bizottság ülését, melynek célja annak eldöntése, hogy az etikai eljárást meg kell-e indítani.

(7) Az Etikai Bizottság az előzetes vizsgálati eljárás során zárt ülésen, a rendelkezésre álló iratok alapján dönt arról, hogy meg kell-e indítani az etikai eljárást. Az ülésről feljegyzést kell készíteni.

(8) Amennyiben a rendelkezésre álló iratok alapján minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy az etikai eljárás megindítására okot adó körülmény nem áll fenn, vagy etikai vétség gyanúja nem merül fel, az Etikai Bizottság az erről szóló, indokolással ellátott döntését írásban megküldi a bejelentőnek, valamint a bejelentéssel érintett személynek.

(9) Amennyiben a rendelkezésre álló iratok alapján a 10.§ (8) bekezdésében meghatározott döntés meghozatala nem lehetséges, az Etikai Bizottság dönt az etikai eljárás megindításáról.

(10) Az Etikai Bizottság a 10.§ (9) bekezdésében meghatározott döntését követő 30 napon belüli időpontra tárgyalást tűz ki, amelyen meghallgatja az eljárás alá vont személyt, illetve, amennyiben szükségesnek ítéli, az eljárás kezdeményezőjét. Az ügy tisztázása érdekében az Etikai Bizottság bizonyítási eljárást folytathat le, így különösen tanúkat hallgathat meg, okiratokat kérhet be. A tárgyalást úgy kell kitűzni, hogy arról a felek az értesítést a tárgyalás előtt legalább három munkanappal megkapják.

(11) Az eljárás alatt az Etikai Bizottság tagjait titoktartási kötelezettség terheli. Folyamatban lévő ügyről felvilágosítás csak az érintetteknek (bejelentő, sértett, bepanaszolt) adható.

(12) Az eljárás alá vont egyetemi polgár a meghallgatáson személyesen köteles részt venni. Az indokolatlan távolmaradás etikai vétséget képez.

(13) Magasabb vezető, vezető, továbbá a testület választott tisztségviselője elleni vizsgálat eredményéről a munkáltatói jogkör gyakorlóját, illetve az adott testület elnökét írásban tájékoztatni kell.

(14) A bejelentéssel kapcsolatos bizonyítási teher a bejelentőn nyugszik. A rosszhiszemű, vagy nyilvánvalóan alaptalan bejelentés esetén az Etikai Bizottság a bejelentővel szemben etikai eljárást indíthat.

(15) Az Etikai Bizottság csak akkor javasolhat bármilyen, a bepanaszoltnak hátrányt okozó intézkedést, ha az etikai vétség elkövetése minden kétséget kizáróan bizonyított.

(16) Az Etikai Bizottság szankció alkalmazására irányuló javaslat nélkül megszünteti az etikai eljárást, ha:

- a. a bejelentésben megjelölt magatartás nem minősül etikai vétségnek;
- b. a bejelentésben megjelölt magatartást a bepanaszolt nem követte el, vagy a magatartás elkövetése nem került bizonyításra;
- c. a bepanaszoltnak az Egyetemmel fennálló jogviszonya az etikai eljárás alatt megszűnt.

(17) Amennyiben az Etikai Bizottság a bejelentésben megjelölt erkölcsi normasértést bizonyítottnak találja, határozati formában az alábbi szankciók alkalmazását javasolhatja a munkáltatónak:

- a. írásbeli figyelmeztetés;
- b. a vezetői/magasabb vezetői megbízás visszavonása;
- c. munkakör/ellátott feladatkör módosítása;

- d. testületi tag esetén a választó közösségnek a választott polgár visszahívása vagy a megbízás visszavonása;
- e. a normasértésnek megfelelő természetű, erkölcsi elégtétel, amely lehet nyilvános bocsánatkérés, helyreigazítás. Amennyiben írásban történt a normasértés, úgy a helyreigazításnak is írásban kell történnie, és a nyilvánosságot itt is biztosítani kell;
- f. a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 78.§ (1) bekezdése alapján a munkaviszony azonnali hatályú megszüntetése, amennyiben az erkölcsi normasértés olyan súlyú, hogy az a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi.

(18) Az Etikai Bizottság fegyelmi eljárást kezdeményez, amennyiben az etikai normasértéssel együtt fegyelmi vétség gyanúja is felmerül, illetve büntető- vagy szabálysértési feljelentésre hívja fel a munkáltatói jogkör gyakorlóját, ha az etikai normasértés egyúttal bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára ad alapot.

(19) A döntést 8 napon belül írásba kell foglalni, és az érdekelteknek igazolható módon (személyes átadással, tértivevényes levélben) kézbesíteni. Az Etikai Bizottság dönt a szankciók végrehajtásáról.

11.§

Jogorvoslat az Etikai Bizottság döntésével szemben

(1) Az Etikai Bizottság döntése ellen jogorvoslatot lehet kezdeményezni az Egyetem Rektoránál. Jogorvoslati kérelemmel élhet:

- a) az eljárással érintett bármelyik fél,
- c) a bejelentő.

(2) A jogorvoslati kérelmet az írásbeli határozat kézhezvételétől számított nyolc munkanapon belül az Egyetem Rektorának címezve, de az Etikai Bizottságnál írásban benyújtva lehet előterjeszteni. A beadványban meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek alapján a kérelmező a döntés megváltoztatását kéri.

(3) Az elbírálás után az Egyetem Rektora az alábbi döntéseket hozhatja:

- a) megállapíthatja az elsőfokú határozat megalapozottságát, és azt helyben hagyja, vagy

- b) amennyiben az elsőfokú határozatot nem találja megalapozottnak, hatályon kívül helyezi és megszünteti az eljárást, vagy
- c) hatályon kívül helyezi a határozatot eljárási szabálysértés miatt, és új eljárás lefolytatását rendeli el.

(4) A (3) bekezdés szerinti határozattal szemben az Egyetemen belül további jogorvoslatra nincs lehetőség.

12.§

Záró rendelkezések

- (1) Jelen Szabályzatot az Irányító Testület 2023. május 22. napján fogadta el (IT határozat szám: 57/2023 (V. 22.))
- (2) Jelen szabályzat 2023. május 24. napjától hatályos.
- (3) Jelen szabályzat hatályba lépésével egyidejűleg a 2022. december 22-én hatályba lépett Etikai kódex hatályát veszti.

Győr, 2023. május 22.

Dr. Filep Bálint

elnök